

Státní
veterinární
správa

Státní veterinární správa

Aktuální nálezová situace skotu v ČR a EU

Novela veterinárního zákona

MVDr. Zbyněk Semerád, Státní veterinární správa

18. ledna 2018, Hotel Tři věžičky, Střítež u Jihlavy

Nákazové statusy ČR

Česká republika je dle **EU** úředně prostá těchto nález:

Tuberkulóza skotu (Bovine tuberculosis)

Brucelóza skotu (*Brucela abortus*)

Enzootická leukóza skotu (Enzootic bovine leucosis)

Česká republika je dle **OIE** úředně prostá těchto nález:

Slintavka a kulhavka (Foot and mouth disease)

Mor skotu (Rinderpest)

BSE – zanedbatelné riziko

Vzteklina (Rabies)

Česká republika je dále bez výskytu (prostá) těchto nález:

Plicní nákaza skotu (Contagious bovine pleuropneumonia)

Nodulární dermatitida skotu (Lumpy skin disease)

Vezikulární stomatitida (Vesicular stomatitis)

Katarální horečka ovčí (Bluetongue)

IBR k 31.12.2017

Počet hospodářství:

	Celkem	Bez výskytu IBR+ zvířat
2016	19 531	19 504 (99,86 %)
2017	19 624	19 606 (99,9 %)

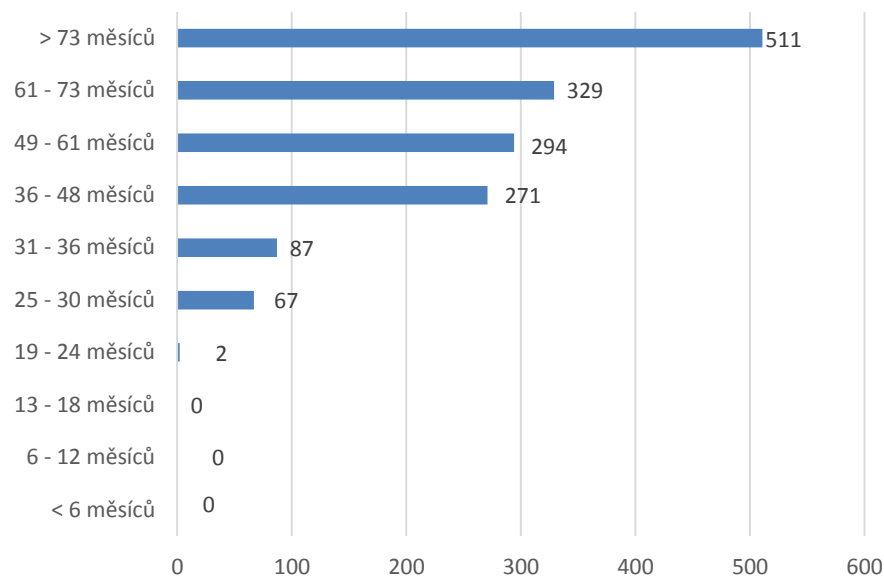
Počet zvířat:

	Skot celkem	Skot starší 24 měsíců
2016	1 413 570	687 514
2017	1 426 719	693 079

Počet hospodářství s pozitivními zvířaty:

	Počet pozit. hospodářství	Počet pozit. zvířat
2016	27	2 552(0,18 %)
2017	18	1 561 (0,11 %)

Věková struktura pozitivních zvířat

33 % pozitivních zvířat > 6 let
54 % pozitivních zvířat > 5 let

IBR k 31.12.2017

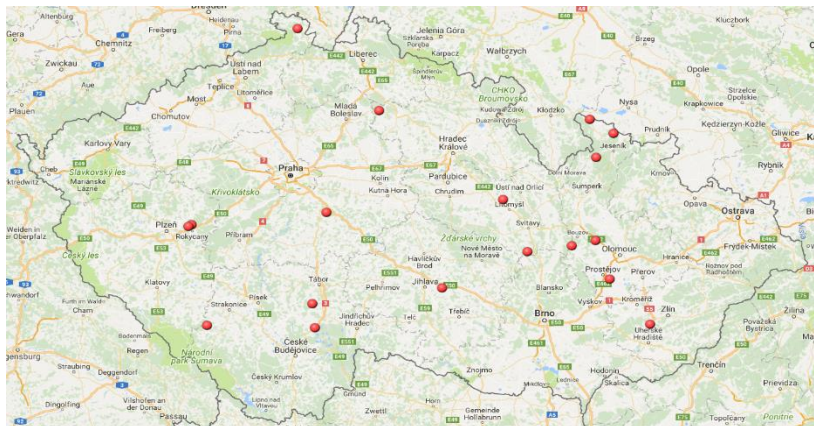
Nákazová situace v Evropě

Země / regiony prosté IBR	
Rakousko, Německo, Dánsko, Švédsko, Finsko	
Itálie	region Valle d'Aosta, provincie Bolzano
Spojené království	Jersey

Země / regiony se schváleným ozdravovacím programem	
Česká republika, Belgie, Lucembursko	
Itálie	region Friuli-Venezia Giulia, provincie Trento

IBR k 31.12.2017

Kraj a infikovaná hospodářství		IBR+ zvířata 2016/2017	Kraj a infikovaná hospodářství		IBR+ zvířata 2016/2017
Středočeský kraj		165 / 74	Pardubický kraj		331 / 208
CZ 21001587	AGRO Přestavky a.s.	95 / 74	CZ 53010717	ZS Vítějeves a.s.	172 / 123
Jihočeský kraj		175 / 73	CZ 53020741	ZOD Zálší	159 / 85
CZ 31067344	Jindřich Kadlec	3 / 2	Kraj Vysočina		
CZ 31000082	František Drs	14 / 8	CZ 61033575	LUKA a.s.	105 / 58
CZ 31017664	ZEMĚDĚLSTVÍ s.r.o.	157 / 63	Olomoucký kraj		592 / 551
Plzeňský kraj		316 / 215	CZ 71038683	Karel Rybár	53 / 24
CZ 32025316	Osecká zemědělská a.s.	191 / 136	CZ 71038807	SABAS spol. s r.o.	0 / 195
CZ 32025372	Osecká zemědělská a.s.	125 / 79	CZ 71000389	ZOD Ludmírov	165 / 99
Ústecký kraj		8 / 8	CZ 71008354	Mahulena Richterová	1 / 1
CZ 42046376	M.B.H. spol. s r.o.	7 / 8	CZ 71000929	Jaroslav Frýbort	45 / 9
Královéhradecký kraj			CZ 71020550	ZD Haňovice	295 / 223
CZ 52036174	Agrochov Sobotka a.s.	138 / 183	Zlínský kraj		
			CZ 72015195	Plemenářské služby a.s.	265 / 191

IBR po 1.1.2018

Všechna hospodářství bez statusu IBR prostého hospodářství jsou pod MVO, v rámci kterých je kromě jiného nařízeno:

1. Zákaz přesunu z/na hospodářství;
2. Nařízená vakcinace proti IBR (všechna zvířata) až do obdržení druhého negativního závěrečného vyšetření;
3. Provádění namátkových vyšetření;
4. Zákaz připouštění všech pozitivních zvířat (bez výjimky);
5. Vyřazení pozitivních zvířat do 30 dnů od porodu, nejpozději však do konce září (října) 2018.

Cílem MVO je:

1. Do konce roku **2018** vyřadit všechna známá pozitivní zvířata;
2. Provedení prvního závěrečného vyšetření dle MKZ. V případě zjištění nových pozitivních zvířat, tak jejich neprodlené vyřazení;
3. Na začátku roku **2019** neevidovat již žádná pozitivní zvířata, což je podmínkou pro opětovné zaslání žádosti o přiznání statutu IBR prosté země na Komisi.

BVD – výsledky monitoringu za rok 2017

Kód **EpA804** – všechna nevakcinovaná hospodářství s více než 200 ks skotu – vyšetřovalo se 10 zvířat (sérologicky)

Vyšetřeno celkem **1 479** hospodářství skotu

Počet pozitivních zvířat z 10 testovaných vzorků	Počet hospodářství
0	1077
1	79
2	28
3	25
4	19
5	40
6	20
7	19
8	31
9	38
10	103
Celkem	1479

Vysoká pravděpodobnost aktivní infekce v chovu (výskyt PI zvířat) je u stád se 4 a více pozitivními zvířaty **251 hosp.** (17 %)

402 hospodářství s min. 1 pozit. zvířetem (27 %)

Kraj	Počet vyšetřených hospodářství	Hosp. s více než 4 pozit. zvířaty	Podíl %
KVSA	1	0	0,0 %
KVSS	163	21	12,9 %
KVSC	243	60	24,7 %
KVSP	130	29	22,3 %
KVSK	44	6	13,6 %
KVSU	65	7	10,8 %
KVSL	63	6	9,5 %
KVSH	110	15	13,6 %
KVSE	162	24	14,8 %
KVSJ	206	42	20,4 %
KVSB	39	3	7,7 %
KVSM	112	16	14,3 %
KVSZ	58	6	10,3 %
KVST	83	16	19,3 %
Celkem	1479	251	17,0 %

BVD – výsledky monitoringu za rok 2017

Závěr:

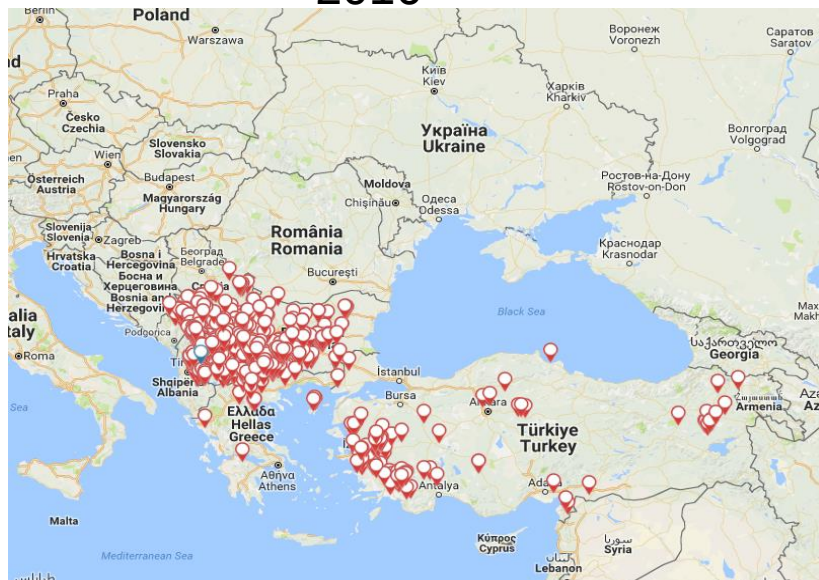
Na základě prevalence chovů je s vysokou pravděpodobností aktivní infekce ve stádě relativně nízká (17 %).

Zároveň tato hospodářství představují riziko reinfekce prostých hospodářství (73 %).

Ozdravování v rámci případného NOP by nemuselo být problematické a určitě by nemuselo být realizováno dle původního (nákladného) návrhu – vyšetřování ušních štěpů všech telat v ČR. V případě zájmu chovatelských svazů o ozdravování v rámci NOP, může SVS ve spolupráci s SVÚ Jihlava původní návrh NOP přepracovat – ozdravovat pouze pozitivní chovy.

Nodulární dermatitida skotu

2016

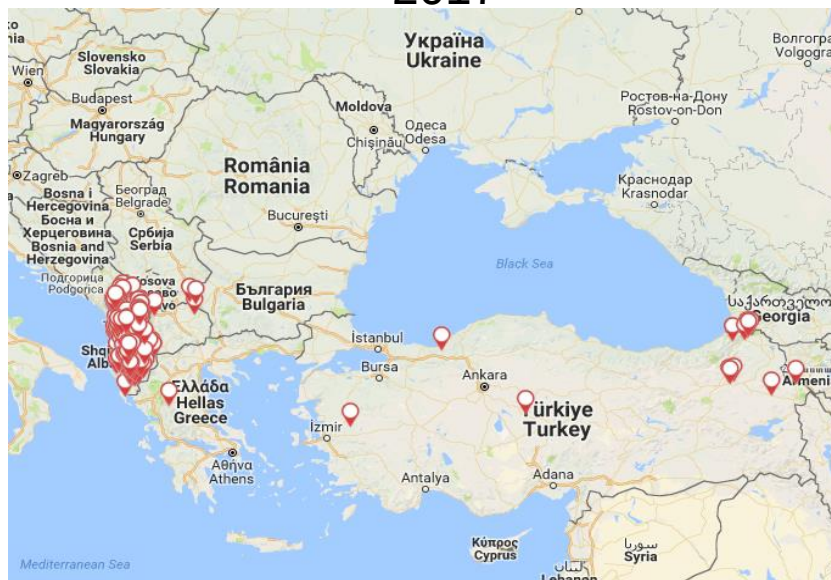
Celkem 1 129

AL – 250, SB – 225, BG – 217, FYROM – 117, TR – 106,
GR – 104, ČH – 64, Kosovo – 46

Eradikace nákazy v případě jejího potvrzení

- Léčba se neprovádí
- Utracení a likvidace veškerého skotu a zákaz přesunu malých přežvýkavců z postiženého hospodářství
- Nová zvířata (skot) mohou být naskladněna nejdříve 28 dnů po provedeném kompletním čistění, dezinfekci, dezinsekcí a deratizaci

2017

Celkem 514

AL – 494, TR – 14, FYROM – 4, GR – 2

Poslední případ 1.12.2017 (TR)

Vakcinace*

- Vakcinace proti LSD je zakázána, jelikož ČR je této nákazy prostá
- O nouzové vakcinaci v rámci mimořádných veterinárních opatření rozhoduje Státní veterinární správa
- Přesun zvířat vakcinovaných proti LSD mimo území ČR je zakázán

* K dispozici by byla živá vakcína z JAR (prostřednictvím evropské vakcinační banky)

Katarální horečka ovčí (Bluetongue)

2016

Celkem 3 168

FR – 1 558
IT – 1 039
SB – 259
CY – 171
HR – 52
PT – 33
SI – 27
ES – 20
BH – 4
AT – 3
GR – 2

2017

Celkem 4 501

IT – 2 531
FR – 1 944
ES – 10
GR – 7
HR – 3
PT – 2
CH – 2
TR – 2

Poslední případ 29.12.2017 (ES)

Katarální horečka ovčí (Bluetongue) – uzavřená pásma

Bluetongue

Restricted zones* as of 01 January 2018

This map includes information on the bluetongue virus serotypes circulating in each restricted zone, which permits, for the purposes of Articles 7 and 8 of Regulation No 1266/2007, the identification of the restricted zones demarcated in different Member States where the same bluetongue virus serotypes are circulating.

Zone (serotypes)

- G (1,2,4,16)
- I (1,4)
- J (1)
- T (1,2,4,8,16)
- X (4,16)
- Y (8,4)
- A2 (1,2,16)
- A3 (4)
- A4 (1,4,8,16)
- A5 (1,3,4,16)
- A6 (1,4,16)
- A7 (4,16,8)
- A8 (16)

* as defined in Article 2 (d) of Commission Regulation No 1266/2007: geographic areas where surveillance and/or protection zones have been demarcated by the Member States in accordance with Article 8 of Council Directive 2000/75/EC.

For information purposes only. The European Commission does not assume any liability resulting from its content.

Katarální horečka ovcí a Schmallenberg virus v ČR

KHO – Bluetongue

	ELISA		PCR	
	Počet vyšetřených / počet pozitivních		Počet vyšetřených / počet pozitivních	
Skot	2 803	68	505	0
Ovce a kozy	206	0	2	0
Ostatní přežvýkavci	274	0	7	0

Schmallenberg virus

	ELISA		VNT		PCR	
	Počet vyš. / počet pozit.		Počet vyš. / počet pozit.		Počet vyš. / počet pozit.	
Skot	26 053	5 567	552	180	11 628	0
Ovce	3	0	0	0	77	0
Kozy	2	1	0	0	11	0
ZOO	2	1	4	1	2	0

Tuberkulóza skotu

2016

Celkem 139

FR – 87
PL – 19
AT – 17
IT – 7
UK – 6
BE – 2
HU – 1

2017

Celkem 136

FR – 88
IT – 12
PL – 12
UK – 10
AT – 8
BE – 5
HU – 1

Země úředně prosté dle přílohy I rozhodnutí Komise č. 467/2003:

BE, CZ, DK, DE, EE, **FR**, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, **PL**, SI, SK, FI, SE + vybrané regiony IT, PT, ES a UK

Poslední případ 27.12.2017 (UK)

Brucelóza skotu (B. abortus)

2016

Celkem 4

IT – 3
BE – 1

2017

Celkem 1

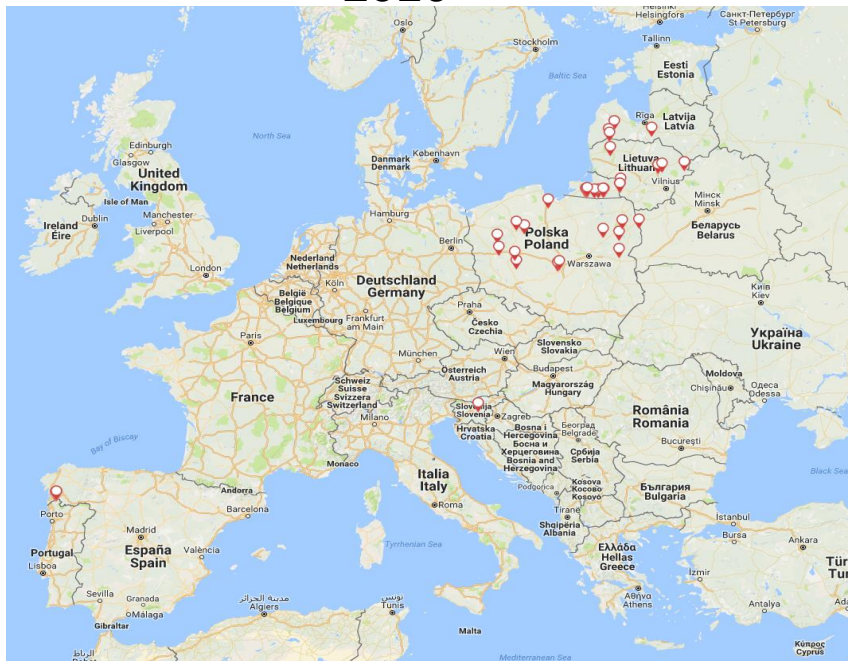
IT – 1 (18.7.2017)

Země úředně prosté dle přílohy II rozhodnutí Komise č. 467/2003:

BE, CZ, DK, DE, EE, IE, FR, LV, LT, LU, MT, NL, AT, PL, RO, SI, SK, FI, SE + vybrané regiony IT, PT, ES a UK

Enzootická leukóza skotu (EBL)

2016

Celkem 40

PL – 23
LT – 9
PT – 5
LV – 2
SI – 1

2017

Celkem 45

LT – 21
PL – 17
LV – 6
IT – 1

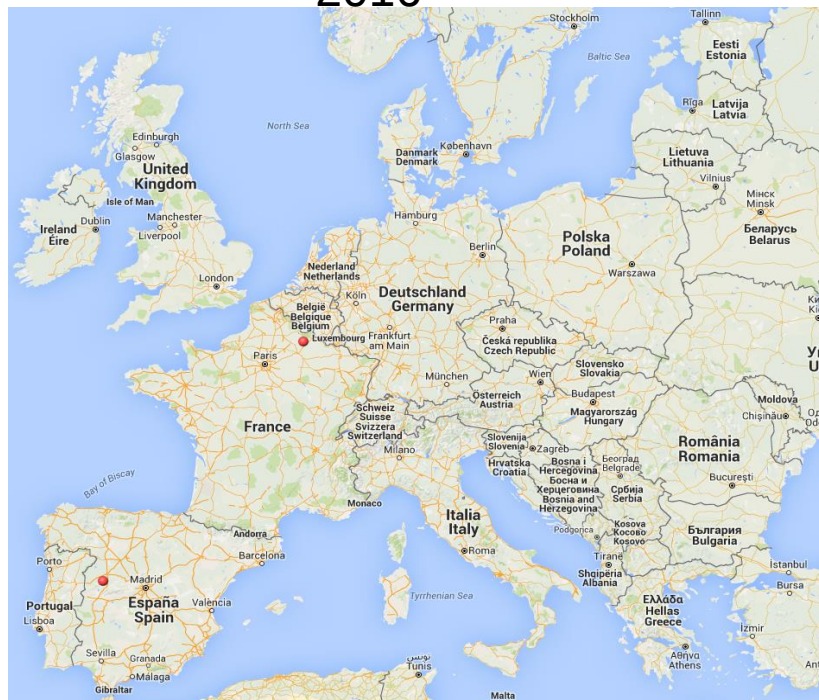
Poslední případ 8.12.2017 (LV)

Země úředně prosté dle přílohy III rozhodnutí Komise č. 467/2003:

BE, CZ, DK, DE, EE, IE, ES, CY, LV, LT, LU, NL, AT, PL, SI, SK, FI, SE, UK + vybrané regiony FR, IT, PT a UK

BSE

2016

Celkem 2

FR – 1
ES – 1

2017

Celkem 4

IE – 1
ES – 3

Poslední případ 21.11.2017 (ES)

Země EU se zanedbatelným rizikem BSE dle OIE:

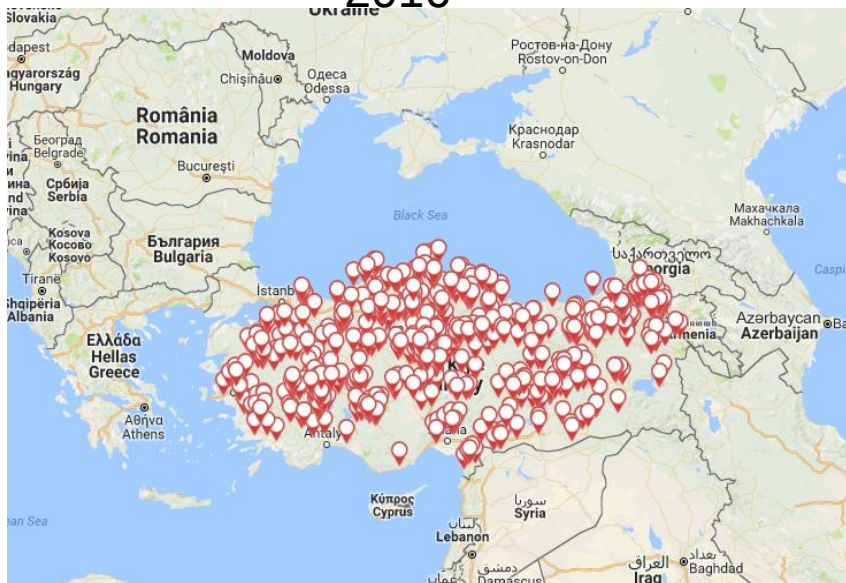
BE, CZ, DK, DE, EE, ES, CY, LV, LT, LU, NL, AT, PL, PT, SI, SK, FI, SE, UK (Severní Irsko a Skotsko)

Země EU s kontrolovaným rizikem BSE dle OIE:

FR, GR, IE a UK (Anglie a Wales)

Slintavka a kulhavka - SLAK

2016

Celkem 499

TR – 499

2017

Celkem 232

TR – 232

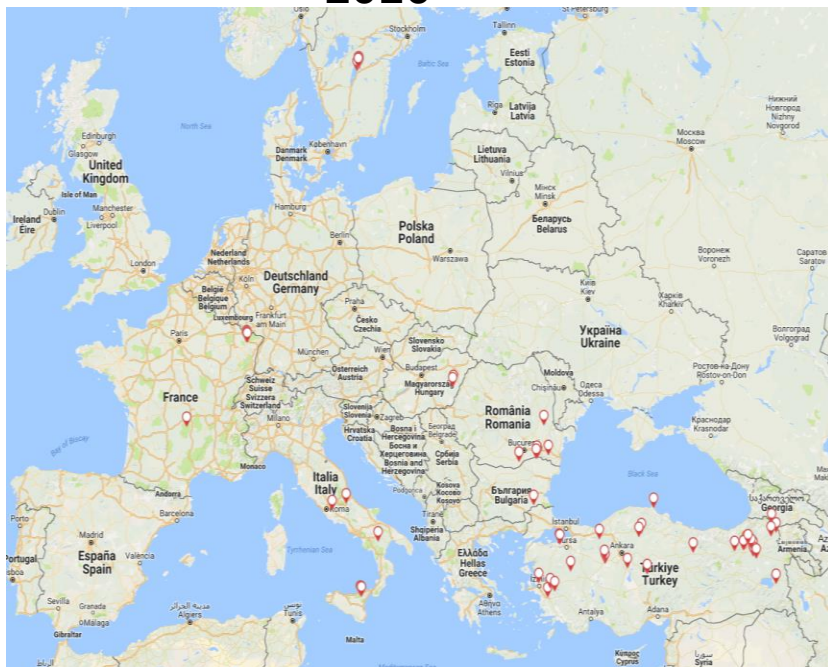
Poslední případ 8.12.2017

Seznam zemí prostých SLAK je na stránkách OIE:

<http://www.oie.int/en/animal-health-in-the-world/official-disease-status/fmd/list-of-fmd-free-members/>

Antrax

2016

Celkem 64

TR – 29
FR – 9
SE – 9
IT – 7
BG – 5
RO – 3
HU – 2

2017

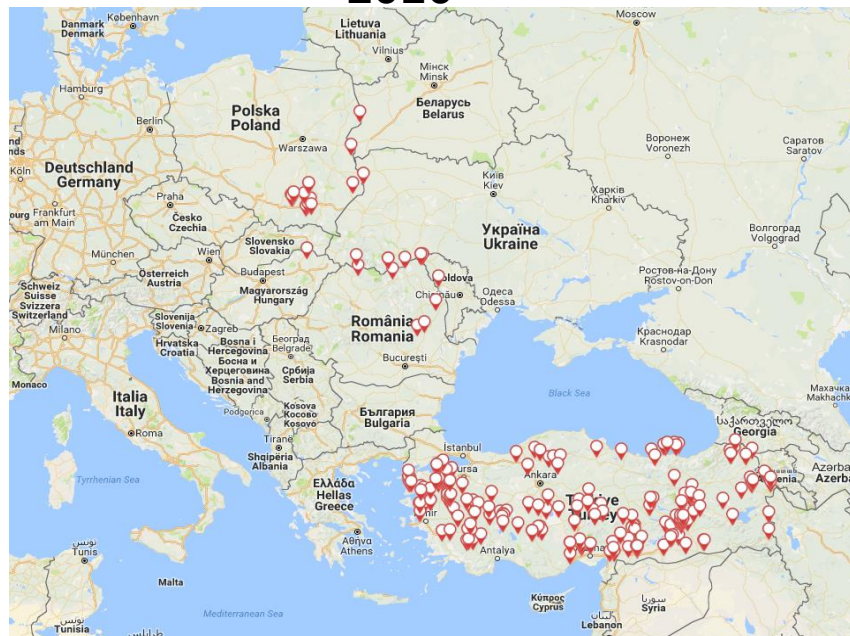
Celkem 106

TR – 98
RO – 3
IT – 2
FR – 1
CH – 1
UA – 1

Poslední případ 29.11.2017 (TR)

Vzteklina

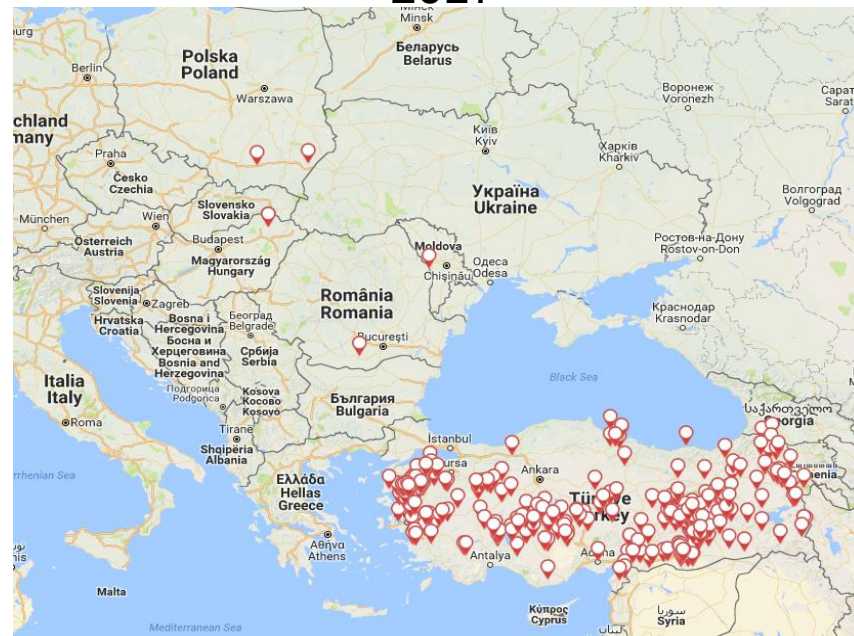
2016

Celkem 219

TR – 188
PL – 16
RO – 14
HU – 1

2017

Celkem 309

TR – 303
HU – 2
PL – 2
RO – 2

Poslední případ 28.12.2017 (RO)

Obchod v roce 2017

Export

Země určení	skot	ovce	kozy	prasata	koně
EU	178 097	22 853	187	372 458	1 669
Turecko	72 569				
Ukrajina	98	141		22	
Rusko	60	20	20		5
Bosna a Herc.	685				
Libanon	616				
Ostatní	486	89		423	72
CELKEM	252 611	23 103	207	372 903	1 746

Import

Země určení	skot	ovce	kozy	prasata	koně
EU	9 734	247	211	233 482	

Obchodování a přeprava zvířat

- nařízení Rady (ES) č. 1/2005
- přeprava – přesun živých zvířat v dopravních prostředcích, včetně jejich nakládky, vykládky nebo překládky,
- plánování přepravy:
 - brát v úvahu výše uvedenou definici,
 - u cest nad 8 hod. dodržení času zastávek a dostupnost schválených míst odpočinku – kontrolních stanovišť (rozmístění a kapacitu),
 - TRACES systém – nutné navýšit trvání cesty podle reality - kalkulace pro nejkratší trasu, průměrnou rychlost 70 km/h,
 - mít ve vozidle nouzový/pohotovostní plán.

Obchodování a přeprava zvířat

— nouzové/pohotovostní plány

- mají zohlednit možné události vzhledem k charakteru přepravy, trase a místu určení,
- kontakty na:
 - dispečera,
 - policii, IZS
 - kontrolní veterinární orgány, kontrolní místa,
 - celní orgány
- postup pro případ výskytu:
 - porucha vozidla, havárie,
 - jiné překážky (dopravní omezení, sníh, horké počasí),
 - nemocné nebo zraněné zvíře, úhyn zvířete, porod během cesty,
 - nemoc nebo úraz řidiče

Chov skotu – přístřešky ano nebo ne?

— §12a odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání:

- chovatel má zajistit zvířatům, které nejsou chovány v budovách, přiměřenou ochranu před nepříznivými povětrnostními podmínkami, predátory a riziky ohrožujícími jejich zdraví
- vyplývá z ustanovení směrnice Rady 98/58/ES o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely

Novela veterinárního zákona

č. 302/2017 Sb.

- Paratuberkulóza již není uvedena v seznamu nebezpečných nákaz (příloha č. 2 zákona č. 166/1999 Sb.)
- Domácí porážky skotu (§ 21):
 - zvířata mladší 72 měsíců – nejvýše 3 ks ročně (ve věku 24 – 72 měsíců);
 - Písemně oznámit na příslušnou KVS 3 dny předem. V případě nutné porážky z důvodu zranění zvířete, musí být zvíře prohlédnuto veterinárním lékařem, který vystaví písemné prohlášení o zdravotním stavu zvířete. Chovatel pak neprodleně na KVS nahlásí konání porážky;
 - Maso a orgány jatečného skotu z domácí porážky jsou určeny pouze pro spotřebu chovatele a jeho domácnosti;
 - Povinnost zajistit likvidaci SRM (u zvířat starších 12 měsíců).

Domácí porážky

Rok	Počet vydaných povolení		Počet provedených porážek	
	Skot	Farmoví jelenovití	Skot	Farmoví jelenovití
2012	1 398	28	1 105	33
2013	908	10	1 592	49
2014	791	20	2 000	94
2015	1 189	21	2 205	116
2016	1 066	48	2 969	141
Celkem	5 352	127	9 871	433

* Data za rok 2017 zatím nejsou zpracována

Novela veterinárního zákona č. 302/2017 Sb.

- Každý chovatel hospodářských zvířat na jím provozovaném hospodářství u hospodářských zvířat, která na tomto hospodářství chová, je oprávněn provádět odborné veterinární úkony; seznam a podrobnosti provádění takových úkonů bude stanoven ve vyhlášce Ministerstva zemědělství (vyhláška č. 342/2012 Sb.)

V návrhu vyhlášky č. 342/2012 Sb. – Mezirezortní připomínkové řízení

KAŽDÝ CHOVATEL HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT:

- ❖ poslechové vyšetření a vyšetření pohmatem,
- ❖ měření tělesné teploty,
- ❖ vyšetření porodních cest intravaginálně v době porodu s normálním průběhem,
- ❖ vedení porodu hospodářských zvířat s normálním průběhem,
- ❖ neinvazivní odběr vzorků pro účely laboratorního vyšetření, zejména mléka, moči při spontánním močení, trusu při kálení,
- ❖ nálev sondou do bachuře podle pokynů ošetřujícího veterinárního lékaře a
- ❖ neinvazivní veterinární úkony, které je možné provádět bez znecitlivění, pokud je cílem předcházení poškození zdraví, udržení a zlepšení zdravotního stavu hospodářských zvířat.

- ❖ **chovatel hospodářských zvířat splňující požadavky odborné způsobilosti** podle § 59a odst. 1 písm. a) až e) oprávněn provádět na jím provozovaném hospodářství u hospodářských zvířat, které na tomto hospodářství chová, i další odborné veterinární úkony stanovené vyhláškou Ministerstva zemědělství (vyhláška č. 342/2012 Sb.), a to pokud **absolvuje specializovanou odbornou přípravu** se zaměřením na provádění odborných veterinárních úkonů a složí závěrečnou zkoušku.
- ❖ **Odborná způsobilost:** Minimálně středoškolské vzdělání ve veterinárním směru, v oblasti lékařství, chemie nebo biologie v oboru, který odpovídá druhu a rozsahu činnosti

Získání osvědčení o odborné způsobilosti

- ❖ **Specializovanou odbornou přípravu** se zaměřením na provádění dalších odborných veterinárních úkonů organizuje organizátor **v rozsahu 10 hodin teoretické výuky.**
- ❖ **Obsahem školení jsou**
 - ✓ a) výuka provádění odborných veterinárních úkonů
 - ✓ b) přehled a zásady správného používání pomůcek a vybavení nezbytných pro tyto činnosti,
 - ✓ c) zásady a postupy zajišťující prevenci před znečištěním a přenosem mikroorganismů, zásady biologické bezpečnosti, znalosti zdravotních rizik a bezpečnosti práce při provádění těchto činností a
 - ✓ d) právní předpisy, které se vztahují k uvedeným činnostem

KAŽDÝ CHOVATEL HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT, KTERÝ JE ODBORNĚ
ZPŮSOBILÝ A ABSOLVOVAL SPECIALIZOVANOU ODBORNOU PRŮPRAVU A
SLOŽIL ZÁVĚREČNOU ZKOUŠKU :

- ❖ kastraci samců mladších 7 dnů u prasat a **mladších 8 týdnů u skotu**, ovcí, koz nebo králíků, kteří netrpí anatomickou vadou pohlavních orgánů,
- ❖ krácení ocasu u selat mladších 7 dnů a jehňat mladších 8 dnů,
- ❖ **odrohování nebo tlumení růstu rohů u telat** a kůzlat **ve věku do 4 týdnů** provedenou chemickou kauterizací, tepelnou kauterizací přístrojem, který vyvíjí potřebné teplo po dobu nejméně 10 sekund,
- ❖ **ošetření a úpravu zdravých kopyt, paznehtů** a spárků zvířat,

KAŽDÝ CHOVATEL HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT, KTERÝ JE ODBORNĚ
ZPŮSOBILÝ A ABSOLVOVAL SPECIALIZOVANOU ODBORNOU PRŮPRAVU A
SLOŽIL ZÁVĚREČNOU ZKOUŠKU :

- ❖ odstraňování ostruh, hřebenů, posledních článků křídel, krácení zobáků, drápů, nastřihování meziprstních blan během prvního dne života drůbeže, odstraňování drápů a zkrácení horní části zobáku u pižmových kachen do 21 dní věku,
- ❖ kauterizaci zobáků hrabavé drůbeže mladší 10 dnů, která je určena k produkci konzumních vajec a
- ❖ úpravu zubů savých selat.

CHOVATEL HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT MŮŽE

- ❖ podle pokynů ošetřujícího veterinárního lékaře provádět injekční aplikaci léčiv u hospodářských zvířat, které na svém hospodářství chová; podrobnosti výkonu odborných veterinárních úkonů spočívajících v injekční aplikaci léčiv chovateli hospodářských zvířat budou stanoveny vyhláškou Ministerstva zemědělství (vyhláška č. 342/2012 Sb.)

Náhrady nákladů veterinární kontroly

— Náhrady nákladů veterinární kontroly

§ 75 odstavec 6 nově uvádí:

- *„vývozce uhradí náklady veterinární kontroly spojené s vydáním veterinárního osvědčení k vývozu zvířat nebo živočišných produktů podle § 38b odst. 1 nebo s ověřením veterinárního osvědčení pro vývoz krmiv rostlinného původu, doplňkových látek a premixů podle § 38b odst. 2“*

Výši paušální částky nákladů veterinární kontroly stanoví prováděcí právní předpis - vyhláška č. 389/2017 Sb.:

- *„Výše paušální částky nákladů veterinární kontroly spojené s vydáním veterinárního osvědčení k vývozu zvířat nebo živočišných produktů je 500 Kč na jednoho inspektora za každou započatou hodinu výkonu veterinární kontroly (§ 2)“*

**Státní
veterinární
správa**

www.svscr.cz